

6. Одинцова І. М. Оскарження рішень, дій чи бездіяльності на досудовому розслідуванні стороною захисту. *Право і суспільство*. 2013. № 6. С. 307–312.

7. Пшенічко С. О. Загальні положення оскарження та розгляду скарг у досудовому провадженні. *Актуальні проблеми держави і права*. 2012. Вип. 67. С. 741–748.

8. Туманянц А. Р. Окремі проблеми реалізації права на оскарження рішень, дій чи бездіяльності слідчого або прокурора під час досудового розслідування. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція*. 2014. Вип. 12 (2). С. 142–145.

9. Макаров М. А. Оскарження слідчому судді рішення слідчого, прокурора про зупинення досудового розслідування. *Право і суспільство*. 2015. № 5.2 (2). С. 217–221.

10. Шестаков В. І. Рішення, дії чи бездіяльність слідчого або прокурора як предмет оскарження у кримінальному провадженні. *Форум права*. 2018. № 3. С. 131–140. DOI: <http://doi.org/10.5281/zenodo.1412007>.

11. Трофименко В. Кримінальна процесуальна форма в контексті сучасної кримінальної процесуальної політики. *Вісник Національної академії правових наук України*. 2015. № 1. С. 131.

Одержано 19.11.2019

УДК 357(477)

Андрій Олександрович ДЕМЧЕНКО,

курсант групи Ф4-201 факультету № 4

Харківського національного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Ірина Дмитрівна КАЗАНЧУК,

доцент кафедри адміністративного права та процесу

факультету № 1 Харківського національного

університету внутрішніх справ,

кандидат юридичних наук, доцент

ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ СИСТЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ПРАВООХОРОНЦІВ

Реформування системи МВС України є логічним продовженням розбудови української держави, її демократизації та європеїзації. Швидкість розвитку змін, які відбуваються

в країні у важливих галузях державного управління, у тому числі і в правоохоронній системі, вражають, але не задовольняють громадянське суспільство повністю. Адже навіть звичайні побутові правопорушення здатні суттєво дестабілізувати життя в країні. Слід відзначити, що охорона публічного порядку, забезпечення особистої безпеки громадян, захист власності від злочинних посягань, виявлення, припинення та розкриття адміністративних і кримінальних правопорушень, їх запобігання, розшук осіб, які вчинили злочини, забезпечення безпеки дорожнього руху – всі ці напрямки поліцейської діяльності передбачають покращення професійності складової.

Підвищена відповідальність особового складу поліції за результати своєї діяльності, високий ризик для особистого життя та здоров'я, відсутність готового алгоритму дій для всіх можливих ситуацій, великий спектр спеціальних знань та навичок потребують підвищеної уваги до рівня професіоналізму правоохоронців. Тому стан кадрового забезпечення органів поліції, покращення системи професійної підготовки поліцейських є пріоритетним завданням на шляху до подальшого реформування правоохоронної системи України.

Відповідно до ст. 72 закону України «Про Національну поліцію» система професійного навчання поліцейських складається з: первинної професійної підготовки; підготовки у вищих навчальних закладах із специфічними умовами навчання; післядипломної освіти (спеціалізація, перепідготовка, стажування, підвищення кваліфікації); службової підготовки (функціональна, загально-профільна, вогнева, тактична, фізична підготовки) [1, с. 65]. Професійне навчання працівників поліції спрямоване на розширення набутих знань, удосконалення сформованих умінь та навичок у процесі спеціалізованої підготовки поліцейських. Однак, не зважаючи на те, що професійному навчанню працівників поліції відводиться чільне місце, численні випадки в практичній діяльності свідчать про низький рівень теоретичної підготовленості. Так, аналіз даних опитування населення незалежними центрами соціологічних досліджень громадської думки протягом 2017 року вказує, що 35–40 % зареєстрованих скарг від громадян стосуються випадків порушення працівниками поліції (насамперед, патрульної поліції) прав і законних інтересів громадян через низький рівень професійної

компетентності поліцейських, що викликана недостатньою їх теоретичною підготовкою [2, с. 509].

Можна зазначити, що професія поліцейського відноситься до професій, що характеризується суб'єктивізмом та потребує на рівні з розвиненим інтелектом сформованості професійно-важливих якостей. Так, англійські науковці констатували, що людина не може бути поліцейським, якщо вона не має розумових здібностей вище за середній рівень, розвиненої пам'яті та спостережливості, високих моральних якостей, які не є обов'язковими для представників інших професій [3, с. 391]. Важливим для працівників поліції є наявність сформованих особистісних (тактовність, дисциплінованість, відповідальність, толерантність, доброзичливість) та комунікативних якостей (контактність, відкритість, емпатія, вміння слухати, культура спілкування та інші) [4, с. 80]. Ці якості сприяють належному виконанню завдань та налагодженню комунікації пересічними громадянами, потерпілими та підозрюваними. За свідченням науковців, підґрунтя особистісності починає закладатися у дитячому віці під впливом виховання в сім'ї та набуває подальшого розвитку в шкільні роки. У зв'язку з цим, особливу увагу при добірї кандидатів на службу в поліцію України необхідно приділяти урахуванню їх особистісних та комунікативних якостей [4, с. 83].

Окремим напрямком підготовки правоохоронців є підготовка до дій при надзвичайному стані та екстремальних ситуаціях. Якщо незадовільні знання та вміння поліцейських у штатній ситуації здатні знизити ефективність виконання поставлених перед ними завдань. При цьому при погіршенні оперативної обстановки та в екстремальній ситуації можливі випадки припинення виконання поставленої задачі, людські втрати серед особового складу поліції тощо.

Отже, ефективність виконання правоохоронної функції напряму залежить від системи підготовки правоохоронців. На підставі сказаного, виділимо основні напрямки вдосконалення системи професійної підготовки поліцейських:

- 1) узагальнення провідного досвіду підготовки поліцейських інших країн та використання його в Україні в процесі оптимізації процесу навчання;
- 2) залучення закордонних спеціалістів (тренерів) до процесу підготовки та навчання українських поліцейських;

3) інформатизація (впровадження новітніх інформаційних технологій) освітнього процесу у ЗВО зі специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських, та розвиток тренінгової методики навчання.

Крім того, удосконалення професійної підготовленості правоохоронців поряд з організаційними заходами вимагає розробки педагогічних моделей професійної компетентності, психологічної, фізичної, тактичної підготовленості майбутніх правоохоронців, та їх інтеграція в єдину педагогічну модель.

Список бібліографічних посилань

1. Закон України «Про Національну поліцію» : наук.-практ. комент. / О. І. Безпалова, К. Ю. Мельник, О. О. Юхно та ін. ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ ; за заг. ред. В. В. Сокурєнка ; передм. В. В. Сокурєнка. Харків, 2016. 408 с.

2. Казанчук І. Д. Щодо удосконалення організації та правового регулювання системи забезпечення якості освіти у вищих закладах відомчої освіти: аналіз української та світової практики // Правова доктрина: міжнародний досвід та практична реалізація в Україні : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Маріуполь, 22 трав. 2019 р.). Маріуполь : МДУ, 2019. С. 509–512.

3. Біліченко В. В. Світовий досвід підготовки кадрів поліції та його впровадження в Україні // Світовий досвід підготовки кадрів поліції та його впровадження в Україні : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. Дніпропетровськ, 2016. С. 390–393.

4. Кудерміна О. І., Лісун С. Л. Психологічні особливості нормативної регуляції поведінки працівників Національної поліції України. *Вісник Національного авіаційного університету. Серія: Педагогіка. Психологія.* Київ, 2015. № 7. С. 79–84.

Одержано 19.11.2019

